

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-4-62 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 18-48/750-363
Karar Tarihi : 20.12.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN,
Mehmet AYAN, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER : Dr. Hakan BİLİR, Buket ARI, Nezir Furkan KIRAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Sumitomo Mitsui Auto Service Company, Limited
Temsilcileri: Av. Zümrüt ESİN, Av. Sinan DINİZ, Av. G. Ceren
SEYMENOĞLU, Av. Ceren GÖKTÜRK
Ebulula Mardin Cad. Gül Sok. No:24 Maya Park Tower 2
Akatlar Beşiktaş 34335, İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: Toyota Motor Corporation ve Sumitomo Corporation tarafından araç kiralama pazarında faaliyet gösterecek iki ortak girişim şirketi kurulması işlemine izin verilmesi talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 28.11.2018 tarih ve 8525 sayı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 07.12.2018 tarih ve 2018-4-62/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) İlgili başvuruda, Toyota Motor Corporation (TMC) ve Sumitomo Corporation (SUMITOMO) tarafından, sahip oldukları iştirakleri vasıtasıyla Japonya'da faaliyet göstermek üzere iki farklı tam işlevsel ortak girişim MOBILOTS Corporation (MOBILOTS) ve KINTO Corporation (KINTO) kurulması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) TMC Japonya'da kurulu olup Tokyo, Nagoya, New York ve Londra borsalarına kotedir. Şirketin temel faaliyetleri elektrik teknolojileri, araba/otobüs üretimi ve geliştirmesi, hava-uzay, robotik, tarımsal biyoteknoloji ve dikiş makinesi teknolojileri üzerinedir. Teşebbüs iştiraki Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş. vasıtasıyla Türkiye'de araç üretimi faaliyetinde bulunmaktadır.
- (6) SUMITOMO'nun faaliyet alanları otomobil, sigorta, elektronik, elektrik ürünleri, cam, titanyum ürünleri, bilişim teknolojisi, kimyasallar, entegre ticaret, araç parçası tedariki, kerestecilik ve ev sağlama, makine aksamı, silah, gemi inşaatı, çelik, paslanmaz metal, inşaat, çimento, hassas mekanik imalatı, gayrimenkul, araç, yazıcı ve inşaatlar için kauçuklu gereçler, lastik, depolama ve finans sektörlerini kapsamaktadır. Teşebbüs Türkiye'de kurulu üç iştiraki vasıtasıyla araç parçaları, gıda ürünleri, kimyasal ürünler ve çelik malzemeler vb. ithalatı; tarım kimyasalları ve gübre satışı; çelik materyallerinin ithalatı, işlenmesi ve satışı alanlarında faaliyette bulunmaktadır.
- (7) Bildirilen işlem sonrasında TMC'nin nihai olarak kontrol ettiği Toyota Financial Corporation'ın (TFC) (.....) Hino Motors, Ltd.'nin (HML) (.....) ve SUMITOMO'nun kontrol ettiği Sumitomo Mitsui Auto Service Company, Limited'nin (SMAS) (.....) pay

18-48/750-363

sahipliğinde olan MOBILOTS isimli bir ortak girişim kurulacağı, ayrıca TMC'nin kontrol ettiği Toyota Financial Services Corporation'ın (TFS) (.....) ve SUMITOMO'nun kontrol ettiği SMAS'ın (.....) pay sahipliğinde olan KINTO isimli bir ortak girişim kurulacağı belirtilmiştir. Kurulması planlanan ortak girişimlerin hissedarlık yapısına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 1: MOBILOTS'un Hissedarlık Yapısı

Nihai Hissedar	Hissedar	Hissedarlık Oranı (%)
TMC	TFC	(.....)
	HML	(.....)
SUMITOMO	SMAS	(.....)
TOPLAM		100

Kaynak: Bildirim Formu

Tablo 2: KINTO'nun Hissedarlık Yapısı

Nihai Hissedar	Hissedar	Hissedarlık Oranı (%)
TMC	TFS	(.....)
SUMITOMO	SMAS	(.....)
TOPLAM		100

Kaynak: Bildirim Formu

- (8) Bildirim kapsamında yer alan işlemler 2010/4 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "*Şartla bağlanan ya da kısa bir zaman dilimi içerisinde menkul kıymetlerle seri bir şekilde gerçekleşen yakın ilişkili işlemler, bu madde kapsamında tek bir işlem olarak kabul edilir*" hükmü kapsamında değerlendirilmiştir. Zira iki işlemin işlem taraflarının da TMC ve SUMITOMO olduğu, kurulan iki şirketin de araç kiralama pazarına yönelik faaliyet göstermesinin planlandığı, işlemlerin gerçekleşmesine yönelik kararların aynı ekonomik strateji kapsamında alındığı ve ayrıştırılamayacağı anlaşıldığından, ortada yakın ilişkili işlemler olduğu değerlendirilmekte ve bu işlemler tek bir işlem olarak kabul edilmektedir.
- (9) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında; "*Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Bu tür işlemlerde, işlem taraflarının her biri devralan olarak kabul edilir.*" hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm çerçevesinde, ortak girişimler bakımından aranan koşullar; kurulan ortak girişim şirketinin, kurucu teşebbüsler tarafından ortak kontrol altında tutulması ve kurulan şirketin, bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşımasıdır.
- (10) İncelemeye konu işlem içerisinde yer alan iki "Ortak Girişim Sözleşmesi" incelendiğinde, MOBILOTS isimli şirketin yönetim kurulunun TFC tarafından atanan iki, SMAS tarafından atanan iki ve HML tarafından atanan bir üyeden oluşmak üzere toplam beş üyeye teşkilatlanacağı anlaşılmıştır. Ortak Girişim Sözleşmesi ayrıca icra kurulu üyelerinin seçimi ve azli, her hesap dönemine ait iş planının ve önemli değişikliklerinin onaylanması gibi ticari açıdan stratejik konularda karar alınması için tüm tarafların önceden muvafakatinin gerektiğini düzenlemiştir. Bu anlamda şirket üzerinde TMC ve SUMITOMO'nun ortak kontrol tesis ettiği anlaşılmaktadır. KINTO'nun yönetim kurulu ise TFS tarafından üç, SMAS tarafından iki üye olmak üzere toplam beş üyeden oluşacaktır. Keza bu şirketin kuruluşuna ilişkin Ortak Girişim Sözleşmesi içerisinde, ortak girişimin yıllık iş planlarının belirlenmesi ve söz konusu yıllık iş planlarındaki önemli değişikliklerin yapılması, ortak girişimin icra kurulu üyelik sisteminin değiştirilmesi veya kaldırılması ve icra kurulu üyelerinin atanması/görevden alınması gibi ticari açıdan stratejik konularda karar alınması için tüm tarafların önceden muvafakatinin aranacağı düzenlenmiştir. Bu şekilde KINTO üzerinde TMC ve SUMITOMO'nun ortak kontrol tesis edeceği değerlendirilmiştir.

- (11) "Bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşıma" kriteri ile kurulacak olan ortak girişimin kurucularından bağımsız olarak ilgili pazarda faaliyetlerini kalıcı olarak sürdürebilen ayrı bir teşebbüs olarak tanımlanıp tanımlanamayacağını tespit etmek amaçlanmaktadır. Bildirim Formu'nda yer alan bilgiler çerçevesinde kurulacak olan ortak girişim şirketlerinin, işlemin kapanışını takiben bağımsız bir ekonomik kuruluşun tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getireceği belirtilmiştir. Ayrıca ortak girişimlerin günlük operasyonlara ayrılmış kendi yönetimlerine ve operasyonel açıdan bağımsız olarak iş faaliyetlerini yürütmek için yeterli finans, personel ve varlık kaynağına erişime sahip olacakları bilgisine yer verilmiştir. Ek olarak ortak girişim şirketlerinin, tarafların çeşitli varlıklarını ve kaynaklarını kullanma ve entegre etme kabiliyetine sahip olması planlandığından operasyonel olarak bağımsızlık kazanması beklenecektir.
- (12) Bu çerçevede, bildirim konu işlem ile kurulacak MOBILOTS ve KINTO ortak girişim şirketlerinin kurucularının ortak kontrolünde, bağımsız bir iktisadi varlık niteliğinde olacağı ve bildirim konusu işlemin, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi olduğu anlaşılmaktadır. Dosya kapsamındaki ciro bilgileri dikkate alındığında, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin (a) bendinde yer alan eşiklerin aşıldığı bu sebeple bahse konu işlemin izne tabi bir işlem olduğu kanaatine ulaşılmıştır.
- (13) Tarafların dosya kapsamında faaliyet alanları incelendiğinde SUMITOMO'nun otomobil, elektronik, araç parçası tedariki gibi alanlarda TMC'nin ise elektrik teknolojileri, araba ve otobüs üretimi ve geliştirilmesi gibi alanlarda faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu anlamda işlem taraflarının küresel pazarlardaki faaliyetleri arasında gerek yatay gerekse dikey anlamda örtüşmeler saptanabilecektir. Tarafların Türkiye'deki faaliyetleri incelendiğinde, SUMITOMO'nun Türkiye'de Sumitomo Corporation Dış Ticaret A.Ş., Sumi Agro Turkey Tarım İlaçları Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Summit Steel Turkey Çelik İşleme ve Ticaret A.Ş. unvanlı iştirakleri vasıtasıyla faaliyet gösterdiği görülmektedir. Bu teşebbüslerin faaliyetleri bir bütün olarak; araç parçaları, gıda ürünleri, kimyasal ürünler ve Japonya'da üretilen çelik malzemeler vb. ithalatı, gıda ürünleri, kimyasal ürünler ve Türkiye'de üretilen çelik malzemeler vb. ihracatı, tarım kimyasalları ve gübre satışı, çelik materyallerinin ithalatı, işlenmesi ve satışı olarak sıralanabilecektir. TMC ise Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş. vasıtasıyla Türkiye'de motorlu taşıtlar pazarına yönelik olarak faaliyet göstermektedir. Kurulacak ortak girişimler ise Japonya'da bireysel ve ticari araç kiralama hizmeti ile diğer finans hizmetleri sunacaklardır. Dolayısıyla taraflar Türkiye'de, ortak girişimlerin faaliyet göstereceği alanlarda herhangi bir faaliyet göstermemektedir.
- (14) Bu çerçevede bildirim konu işlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.